

VOORSTEL

zaaknummer: 699171
afdelingsnaam: BenO-Sociaal Domein
steller: Anne-Marie Rijssenbeek /Toine Leroi
telefoonnummer 035-6294701

onderwerp: Tarieven verblijfsvoorzieningen jeugd vanaf 2021

Voorstel

1. De tarieven 2021 verblijfsvoorzieningen jeugd (m.u.v. gezinshuizen) vast te stellen op de huidige tarieven zoals opgenomen in bijlage 1, verhoogd met de onder 3 genoemde index.
2. Voor de verblijfsvoorziening gezinshuizen de nieuwe tarieven per 2021 vast te stellen zoals opgenomen in bijlage 1, verhoogd met de onder 3 genoemde index.
3. In te stemmen met de indexatie van de tarieven voor de verblijfsvoorzieningen op basis van het CBS-indexcijfer voor cao-lonen, contractuele loonkosten en arbeidsduur van het CBS.
4. De Regio Gooi en Vechtstreek een verdiepend vervolgonderzoek met contra expertise uit te laten voeren naar reële tarieven voor de (voorgenomen geïntegreerde) verblijfsvoorzieningen jeugd en op basis hiervan (in Q1 2021) vervolgbesluiten nemen over de te hanteren tarieven per 1 januari 2022.
5. Per 1 januari 2022 de verblijfsvoorzieningen jeugdhulp en jeugd-GGZ kostentechnisch volledig met elkaar te integreren en 2021 te beschouwen als overgangsjaar om die integratie voor te bereiden.

Samenvatting

Op 30 juni heeft het college Hilversum voor de inkoop van Jeugd en WMO per 1 januari 2021 de toelatingsdocumenten en tarieven vastgesteld met uitzondering van de nu voorliggende tarieven Verblijfsvoorzieningen jeugd.

In het voorstel van 30 juni stond namelijk dat we nader onafhankelijk onderzoek gingen laten doen om die tarieven goed af te kunnen stemmen op de specifieke samenstelling van het aanbod van verblijf binnen onze regio. Dat onderzoek is nu weliswaar uitgevoerd door bureau HHM, maar heeft helaas nog niet geleid tot betere inzichten.

Daarvoor is meer verdiepend onderzoek noodzakelijk en dat gaat de Regio Gooi en Vechtstreek de komende maanden laten uitvoeren. Het is echter te kort dat om dat te realiseren voor 1 januari 2021 waarop de huidige contracten aflopen.

Daarom wordt voorgesteld om voor de tarieven verblijfsvoorzieningen jeugd 2021 de tarieven 2020 met genoemde indexcijfer te verhogen, en voor het product “gezinshuizen” met ingang van 2021 een nieuw tarief vast te stellen.

In 2021 zal het college een nieuw voorstel ontvangen hoe omgegaan moet worden met de opbouw en indexatie van de tarieven *Verblijfsvoorzieningen jeugd* vanaf 2022.

Inleiding

De gemeenten in Gooi en Vechtstreek hebben onafhankelijk onderzoek laten doen naar reële tarieven voor verblijfsvoorzieningen jeugd door Bureau HHM. Naar aanleiding van dat onderzoek stelde bureau HHM vast dat er twijfels zijn over in hoeverre de inhoud van het toelatingsdocument overeenkomt met de praktijk van zorgaanbieders. Daarom was het nog niet mogelijk om een advies over een reëel tarief te geven. Bureau HHM adviseerde om voor de residentiële jeugdzorg nu geen tarief vast te stellen, maar hierover met de betreffende aanbieders in gesprek te gaan. De colleges van B&W uit de Gooi en Vechtstreek hebben op basis van het collegevoorstel ‘Toelatingsdocumenten en tarieven voorzieningen

Wmo en Jeugdhulp' dit advies overgenomen en hebben hiermee opdracht gegeven tot het uitvoeren van een vervolgonderzoek naar reële tarieven voor de verblijfsfuncties. Zie [hier](#) het advies van HHM.

Het betreft de volgende voorzieningen: gezinshuizen, behandel- en leefgroepen, driemilieuvoorzieningen en klinische jeugd GGZ. Er is een aanvullende uitvraag gedaan onder aanbieders en er heeft opnieuw een dialoogsessie plaatsgevonden met de aanbieders. Op basis hiervan is er consensus tussen aanbieders en gemeenten dat de verblijfsvoorzieningen jeugdhulp en jeugd-GGZ niet wezenlijk van elkaar verschillen wat betreft eisen aan locatie en inzet van personeel en dat integratie mogelijk moet zijn. Tegelijkertijd valt op dat uitspraken over de dagelijkse praktijk van aanbieders niet altijd congruent zijn. Mogelijk wordt dit veroorzaakt door interpretatieverschillen tussen gemeenten en aanbieders. Hiermee heeft het vervolgonderzoek op basis van dialoog nog niet geleid tot het wegnemen van de onzekerheden over mogelijke verschillen tussen de praktijk van aanbieders en de gewenste praktijk zoals beschreven.

Door deze onzekerheden en doordat de tarieven met betrekking tot deze geïntegreerde residentiele voorzieningen nog niet gevalideerd kunnen worden, gaan we in de tweede helft van 2020 en begin 2021 verder bouwen aan de integratie van deze voorzieningen, passend bij de realiteit in de praktijk, met bijbehorende reële tarieven met betrekking tot de residentiële verblijfsvoorzieningen.

Achtergrond informatie

Van oudsher werden de verblijfsvoorzieningen Jeugdhulp en Jeugd GGZ vanuit verschillende financieringsstromen bekostigd. Voor de jeugdhulpvoorzieningen zijn de gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek per 1 januari 2017 overgegaan van subsidie naar inkoop. In 2016 hebben de gemeenten in aanloop naar deze overgang een kostprijsonderzoek laten uitvoeren m.b.t. de verblijfsvoorzieningen vanuit de jeugdhulp. Voor de verblijfsvoorzieningen vanuit de GGZ golden tot 2018 landelijke tarieven gebaseerd op de tarieven van de Nederlandse Zorg Autoriteit (NZA). Vanaf 1 januari 2018 bepalen gemeenten zelf de tarieven. De gemeenten in de Regio Gooi en Vechtstreek hebben bij de inkoop voor de periode 2018-2020 ervoor gekozen om in het kader van een zachte landing de tarieven van de NZA over te nemen en te indexeren. Tot op heden weken de beschrijvingen van de diverse te leveren producten voor verblijfsfuncties niet opvallend af maar de tarieven verschillen wel aanzienlijk van elkaar.

Het vastgestelde uitgangspunt van gemeenten is om uit te gaan van geïntegreerde voorzieningen. Dit betekent dat de voorwaarden en omschrijvingen van de behandel- en leefgroepen, driemilieuvoorzieningen en klinische jeugd-ggz worden geïntegreerd en de tarieven op basis van deze inhoudelijke beschrijvingen worden bepaald. Dit is tot op heden – door bovengenoemde geschiedenis – niet eerder gebeurd.

Doel

(Onderbouwde) reële tarieven hanteren voor de (geïntegreerde) verblijfsvoorzieningen jeugd die aansluiten bij de realiteit in de praktijk.

Argumenten

1.1 Belang om juiste zorg te (kunnen blijven) bieden voor kwetsbare jeugdigen

Aanpassingen in tarieven op residentieel verblijf die niet aansluiten op de daadwerkelijke kosten zorgen in geval van verhogingen voor perverse prikkels bij de inzet van residentieel verblijf. Dit gaat tegen de beweging van 'zo thuis mogelijk opgroeien' in. Tegelijkertijd veroorzaken verlagingen die niet aansluiten op de daadwerkelijke kosten het risico dat deze voorzieningen niet meer geboden worden voor een zeer kwetsbare groep jeugdigen omdat ze verliesgevend worden.

1.2 Reële tarieven moeten aansluiten bij daadwerkelijke kosten in de praktijk

Er zijn nog onduidelijkheden rondom de tarieven (zie Inleiding) en de tarieven met betrekking tot deze residentiele voorzieningen kunnen nog niet gevalideerd kunnen. We gaan de tweede helft van 2020 en begin 2021 verder bouwen aan de integratie van deze voorzieningen met bijbehorende reële tarieven. Voor residentieel verblijf (muv gezinshuizen) gaan we uit van het hanteren van de huidige tarieven.

1.3 In lijn met eerder genomen besluit van colleges van B&W in Gooi en Vechtstreek

In het collegevoorstel 'Toelatingsdocumenten en tarieven voorzieningen Wmo en Jeugdhulp' dat 30 juni 2020 is vastgesteld door het college is het eerdere advies overgenomen van Bureau HHM om nog geen tarief vast te stellen en ingestemd met het uitvoeren van een vervolgonderzoek naar reële tarieven voor de verblijfsfuncties. In het collegevoorstel staat dat de tarieven voor verblijf in de zomer 2020 dan wel in het jaar 2021 worden vastgesteld. Op basis van het vervolgonderzoek van HHM wordt geadviseerd om het tarief voor gezinshuizen vast te stellen en voor de residentiële voorzieningen de tarieven in het jaar 2021 vast te stellen. Dit is in lijn met het eerder genomen besluit van colleges.

2.1 Reëel tarief

Voor gezinshuizen gaan we uit van het adviestarief van HHM omdat dit overeenkomt met de praktijk.

3.1 Vaker gehanteerde indexatiesystematiek

Afgelopen jaren is deze indexatiesystematiek ook gehanteerd.

Een meer gedifferentieerde indexatiesystematiek waarbij rekening gehouden wordt met de verschillen in ontwikkeling van de loonkosten en de overige componenten zoals huisvesting kan gelijktijdig met de nieuw vast te stellen tarieven per 1 januari 2022 ingevoerd worden.

4.1 Belang van zorgvuldigheid bij langdurige contracten

We sluiten langdurige contracten voor acht jaar af met onze zorgpartners, waardoor bovengenoemde wijzigingen met deze mate van impact op het zorglandschap alleen doorgevoerd dienen te worden wanneer met redelijke mate van zekerheid gesteld kan worden dat het klopt. Hiervoor is een validatie van de inhoud en tarieven noodzakelijk. Validatie op de inhoud vindt in belangrijke mate plaats door afstemming met aanbieders. Validatie van de tarieven vindt plaats door afstemming met aanbieders over de kosten die zij maken voor een product, door benchmarks en door validatie van het kostprijsmodel dat gebruikt wordt. Validatie is voor geïntegreerde verblijfsvoorzieningen om de volgende redenen complex:

1. De beschrijving van aanbieders van hun praktijk is niet altijd congruent (een aanbieder geeft bijvoorbeeld over hetzelfde onderwerp bij een tweede uitvraag andere waarden aan zonder verklaring voor de verschillen).
2. Aanbieders geven grote verschillen aan in de totale kosten die ze hebben voor inhoudelijk vergelijkbare verblijfsvoorzieningen waarbij onvoldoende duidelijk wordt waardoor deze verschillen veroorzaakt worden.
3. Het kostprijsmodel dat onderzoeksbureau HHM hanteert is voor verblijfsvoorzieningen nog niet gevalideerd en kan ook niet middels een benchmark getoetst worden doordat gemeenten landelijk slechts zeer beperkt ervaring hebben opgedaan met het zelf vaststellen van een reëel tarief voor verblijfsvoorzieningen. Voor geïntegreerde verblijfsvoorzieningen hebben we zelfs nog geen voorbeelden kunnen vinden van tarieven die gemeenten zelf hebben vastgesteld.

4.2 Het doorvoeren van een wezenlijke wijziging is mogelijk binnen het contract

Een eventuele aanpassing in het toelatingsdocument en aanpassing van de tarieven per 1 januari 2022 is een zogenoemde 'wezenlijke wijziging'. Deze wijziging zal plaatsvinden binnen in de overeenkomsten opgenomen bepalingen. Dit betekent dat aanbieders tenminste negen maanden voor ingang van de wijziging geïnformeerd worden (dus uiterlijk 1 april 2021) en dat ze de mogelijkheid hebben om hun overeenkomst te beëindigen net zoals dat het geval is bij ingangsdatum van een nieuwe overeenkomst.

5.1 Ruimte bieden voor het doorvoeren van een impactvolle wijziging

De integratie van de huidige producten behandel- en leefgroepen, driemilieuvoorzieningen en klinische jeugd-ggz heeft zowel inhoudelijk als op de bijbehorende tarieven een grote impact. Op basis van de onzekerheden ten aanzien van de mogelijke verschillen tussen aanbieders in de daadwerkelijke praktijk en de onzekerheden die een nog niet gevalideerde kostprijsberekening met zich meebrengen adviseren we om de integratie uit te stellen tot 1 januari 2022. De ruimte die hiermee ontstaat kan benut worden om eerst meer zekerheid te verkrijgen alvorens deze impactvolle wijziging door te voeren. Hiermee wordt ook aan aanbieders de ruimte geboden om zich voor te bereiden op de integratie.

Kanttekeningen

- Aanbieders kunnen bezwaar hebben tegen dit besluit.
 - De wijziging per 1 januari 2022 kan en zal niet eenzijdig opgelegd worden.
 - Het verdiepende traject dat voorgesteld wordt levert onzekerheden voor aanbieders op en vraagt een extra inspanning van de aanbieders. Komende periode zal door de Regio over de verblijfsvoorzieningen zorgvuldig gecommuniceerd worden met aanbieders en er zal extra geïnvesteerd worden in de relatie met de betreffende aanbieders.
- Integratie jeugdhulp en jeugd-GGZ vindt later plaats dan beoogd op de residentiële verblijfsvoorzieningen.

Financiën

Binnen de huidige meerjarige (concept) begroting 2021 is rekening gehouden met een indexatie van de tarieven voor Jeugdhulp van 2%. Daarnaast is rekening gehouden met een stijging van de vraag. Of deze zich gaat voordoen is nu nog niet te zeggen. Voor Verblijf verwachten we een lichte daling van de lasten in 2020 en ons beleid is erop gericht om dit verder te laten afnemen. Het huidige inzicht is dat de 2% indexatie plus de ruimte voor groei voldoende zal zijn om de hier voorgestelde CBS-indexering (peildatum 1 januari 2021) vanaf volgend jaar door te voeren.

Hoe de werkelijke lasten (prijs en hoeveelheid) zich zullen ontwikkelen is afhankelijk van de werkelijk indexatie en vraag naar zorg. De regionale bestuursopdracht om te komen tot een financieel gezond sociaal domein richt zich op de vraag hoe de stijgende uitgaven ten gevolge van een toenemende vraag doorbroken kunnen worden.

Uitvoering

In maart 2021 volgt de besluitvorming tariefstelling verblijfsvoorzieningen jeugd 2022 en verder.

Bijlage

Bijlage 1. Tarieven verblijfsvoorzieningen Jeugd